Yrittäjyyden roolimallit ovat tärkeitä yrittäjyyskompetenssien kehittymisessä

20.5.2020

Yrittäjyyskompetenssit ja niiden kehittäminen ovat saaneet viime vuosina paljon huomiota. Euroopan komissio julkaisi vuonna 2016 EntreComp -viitekehyksen, jossa yrittäjyyskompetenssit kuvataan kolmen pääkompetenssin kautta. Näitä pääkompetensseja ovat ideat ja mahdollisuudet, resurssit ja toimeenpano. SeAMKin toteuttamassa tutkimuksessa mitattiin näitä yrittäjyyskompetensseja seitsemässä eri maassa korkeakouluopiskelijoiden ja toisen asteen opiskelijoiden kohdalla. Yhteensä vastaajia on 1128.

Suomessa heikoimmat yrittäjyyskompetenssit

Tulokset osoittavat, että yrittäjyyskompetenssit eroavat maiden kesken. Suomessa ne ovat jostain syystä heikommat kuin muissa maissa ja korkeimmat Espanjassa. Tämä on mielenkiintoinen tulos, koska Opetus- ja kulttuuriministeriö on pitkään panostanut siihen, että yrittäjyyttä opetettaisiin Suomessa kaikilla kouluasteilla. Tulos voi kuitenkin liittyä siihen, että kyse on opiskelijan itsearviosta. On mahdollista, että suomalaiset arvioivat itseään vaatimattomammin kuin muiden kulttuurien edustajat.

Naisten ja miesten välillä ei eroja

Korkeakouluopiskelijoiden ja toisen asteen opiskelijoiden välillä ei kuitenkaan ollut eroa yrittäjyyskompetenssien tasossa. Positiivista on myös se, että yrittäjyyskompetenssit eivät eroa miesten ja naisten kesken. Aiemmissa tutkimuksissa on nimittäin huomattu, että naisilla yrittäjyysaikomukset ja usko omiin kykyihin pärjätä yrittäjänä ovat alhaisemmat kuin miehillä. Naiset myös perustavat yrityksiä vähemmän. Tämä tutkimus kuitenkin osoittaa, että yrittäjyydessä tarvittavat peruskompetenssit ovat samalla tasolla miehillä ja naisilla. Sen puolesta naisilla on aivan yhtä hyvät edellytykset yrittäjyyteen kuin miehillä, jos heidän pystyvyysuskoaan saadaan tuettua.

Lähipiirin yrittäjyys nostaa yrittäjyyskompetensseja

Opiskelijoilla, joilla on lähipiirissä roolimalli yrittäjyydestä, yrittäjyyskompetenssit ovat korkeammalla tasolla kuin muilla. Roolimallilla tarkoitetaan tässä yhteydessä sitä, että esimerkiksi isä, äiti tai sisarukset toimivat yrittäjinä. Voi olla, että tietyt kompetenssit liittyvät persoonallisuuteen (esimerkiksi luovuus) ja siten periytyvät. Toisaalta yrittäjäperheessä kasvaneet opiskelijat todennäköisesti myös kehittävät omia

yrittäjyyskompetenssejaan luonnollisesti seuratessaan perheyrityksen toimintaa.

Yrittäjyyskompetenssit ovat yksilön ominaisuuksia, joita voidaan kuitenkin koulutuksen avulla kehittää. Tämä on tärkeää sekä korkeakoulussa että toisella asteella, koska yrittäjyyskompetensseja tarvitsee jokainen kansalainen työurasta riippumatta.

Sanna Joensuu-Salo, yliopettaja, SeAMK Liiketoiminta ja kulttuuri
Anmari Viljamaa, vs. vararehtori, SeAMK
Elina Varamäki, vs. rehtori, SeAMK